

V zadevi Židov proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali: G. C. BIRSAN, Predsednik
G. B.M. ZUPANČIČ,

G. V. ZAGREBELSKY

Ga. a. GYULUMYAN

G. DAVID THOR BJORGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE,

Ga. I. BERRO-LEFEVRE, *sodniki,*

in Go VBERGER, *kot sodni tajnik Sekcije*
na zasedanju za zaprtimi vrati 30. november 2006,
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 27701/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljani, g. Ivan Židov (»pritožnik«), vložil na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 10. julija 2002.
2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen zastopnik, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnik v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, daje bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožil zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).
4. Dne 7. septembra 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba dopustna in utemeljena. DEJSTVA
5. Pritožnik je bil rojen leta 1952 in živi v Velenju.
6. Dne 18. februarja 1998 in 27. novembra 1005 se je pritožnik domnevno poškodoval v nesreči pri delu. Delodajalec je bil zavarovan pri zavarovalnici ZT.
7. Dne 9. julija 1998 je pritožnik sprožil pravdni postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico ZT in zoper svojega delodajalca in zahteval odškodnino v višini 4.700.795,00 tolarjev (približno 19.600 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpel.

Dne 15. novembra 2001 je sodnik, ki je obravnaval zadevo, napredoval, zato je bila zadeva dodeljena novemu sodniku.

Med 29. junijem 2000 in 20. aprilom 2005 je pritožnik vložil pet pripravljalnih spisov. Med 16. junijem 1999 in 26. aprilom 2002 je pritožnik vložil pet zahtevkov za določitev naroka za obravnavo.

Od najmanj petih obravnav, ki so bile opravljene med 14. majem 2001 in 21. septembrom 2005 ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče imenovalo dva sodnega izvedenca medicinske stroke. Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba z dne 21. septembra 2005, s katero je bil pritožnikov zahtevek zavrnjen, je bila pritožniku vročena na nedoločen dan.

Pritožbeni postopek še traja.

PRAVO

1. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

1. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na Člen 6 §

1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

1. Pritožnik se je po vsebini tudi pritožil, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na

voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi: « Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

1. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

1. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

2. Sodišče ugotavlja, daje obravnavana pritožba podobna zadevama *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

3. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala

nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi morale Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

4. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerikoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Člen 6 1

1. Obdobje, ki gaje treba upoštevati, se je začelo 9. julija 1998, ko je pritožnik sprožil postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju in se še ni končalo. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, torej traja več kot osem let in dva meseca na dveh stopnjah sojenja.

2. Sodišče ponovno poudarja, daje treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-V11).

3. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

19. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1. (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI.). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrženi v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

20. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

21. Člen 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, daje prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

- 22. Pritožnik je zahteval 10.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.
- 23. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.
- 24. Sodišče meni, daje pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi mu sodišče po tej postavki prisoja 5.600 EUR.

B. Stroški in izdatki

- 25. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.060 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.
- 26. Vlada je zahtevku oporekala po višini.
- 27. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevk. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi *Lukenda* (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, daje pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

- 28. Sodišče ocenjuje, daje primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

- 1. *razglaša*, daje pritožba dopustna;
- 2. *razsoja*, daje prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;
- 3. *razsoja*, daje prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;
- 4. *razsoja*,
 - a. da mora tožena država pritožniku v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 5.600 EUR (pet tisoč šesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;
 - b. da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami.;
- 5. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevk po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki 21. decembra 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER Corneliu BIRSAN
Sodni tajnik Predsednik